

Juleaften søndag d. 24. december 2017

Salmer:

94 Det kimer nu til julefest

104 Et barn er født i Bethlehem

98 Det var ikke en nat, som de andre

112 Kom alle kristne

121 Dejlig er jorden

Prædikentekst: Lukasevangeliet 2,1-14:

Og det skete i de dage, at der udgik en befaling fra kejser Augustus om at holde folketælling i hele verden. Det var den første folketælling, mens Kvirinius var statholder i Syrien. Og alle drog hen for at lade sig indskrive, hver til sin by. Også Josef drog op fra byen Nazaret i Galilæa til Judæa, til Davids by, som hedder Betlehem, fordi han var af Davids hus og slægt, for at lade sig indskrive sammen med Maria, sin forlovede, som ventede et barn. Og mens de var dér, kom tiden, da hun skulle føde; og hun fødte sin søn, den førstefødte, og svøbte ham og lagde ham i en krybbe, for der var ikke plads til dem i herberget. I den samme egn var der hyrder, som lå ude på marken og holdt nattevagt over deres hjord. Da stod Herrens engel for dem, og Herrens herlighed strålede om dem, og de blev grebet af stor frygt. Men englen sagde til dem: »Frygt ikke! Se, jeg forkynder jer en stor glæde, som skal være for hele folket: I dag er der født jer en frelser i Davids by; han er Kristus, Herren. Og dette er tegnet, I får: I skal finde et barn, som er svøbt og ligger i en krybbe.« Og med ét var der sammen med englen en himmelsk hærs-kare, som lovpriste Gud og sang: »Ære være Gud i det højeste og på jorden! Fred til mennesker med Guds velbehag!

Jeg holder meget af de hårde pakker under juletræet. Ikke fordi jeg ikke kan lide de bløde pakker. Det er helt rart at få tøj til det næste års tid og få hjemmestrikkede sokker. Men hårde pakker, de er gode. Især dem som er firkantede, lidt aflange i formen. Ja, cirka sådan her. (Find gaven frem).

Hmm, der er jo lang tid til juleaften endnu, så jeg tror lige jeg pakker den her ud.

”Gud, kom nær.”

En bog. Det er dejligt med bøger. Jeg håber at få et par bøger i julegave. Jeg giver i hvert fald mindst et par stykker væk til andre, så lad os se om ikke også jeg skal slæbe et par bøger med hjem fra juleaften i Vestjylland i aften.

Jeg har taget den her bog med, fordi den siger noget vigtigt. Titlen er ”Gud, *kom nær*”. En bøn om at Gud må komme nær. En god bøn at bede, hvis vi føler os lidt alene i verden. Hvis vi føler at det hele er lidt uoverskueligt. Hvis vi føler, at den her juletid faktisk bliver lidt svær at komme igennem, måske fordi elskede personer er døde i årets løb, eller fordi vi ved, at familie jul ikke altid er så harmonisk og fredfyldt, som det burde være. Måske er irritationen over de andre en af de sikre følgesvende til juleaften med alle dens hyggelige traditioner. Eller vi har et harmonisk forhold til vores familie og elsker dem, men det er alligevel som om, vi føler os alene, når vi sidder der midt i blandt dem. Måske snakker de om noget andet, end vi har lyst til at snakke om. Eller måske er vi bare ved at blive voksne og vokse i forskellige retninger.

Så vi kan have god grund til at bede Gud om at komme nær.

Det gik på et tidspunkt op for mig, at jeg havde forstået titlen ”Gud, *kom nær*” forkert. For der er ikke noget komma på forsiden, og på engelsk er titlen ”God came near”. Bogens titel var altså ikke en bøn om, at Gud måtte komme nær, men en trøst om, at Gud kom nær!

Gud kom nær. Det handler om julenat. Det handler om barnet i krybben. Vi kan misforstå bogforsider og bogtitler, og det er ikke så mærkeligt, hvis nogen også har misforstået det lille barn der i krybben. For han så ikke ud af så meget. Fint, skrøbeligt, helt afhængigt af Maria og Josef. Jesus lignede vel et helt normalt barn, som de så ud i Israel på den tid. Hvis man så ham, ville man ikke gætte på, at han var Guds søn, verdens frelser. Men for Josef og Maria, som kendte de nærmere omstændigheder, var der noget, som tydede på det:

Der var englen Gabriels besøg hos Maria, hvor Maria fik at vide, at hun skulle føde verdens søn, og at Helligånden, Guds ånd, selv ville være far til barnet.

Der var også den drøm, som Josef havde, hvor en engel fortalte ham, at han skulle blive sammen med Maria, selvom det med at Gud var far til hendes barn nok ville se sært ud i manges øjne.

Så var der hyrderne på marken, som fik besøg af engle. De forkyndte en glæde for hele folket, nemlig at der i dag er født en frelser i Davids by, han er Kristus, Herren. Og hyrderne tog ind til Betlehem for at se det, som englene havde fortalt dem. Og de fandt Maria og Josef og barnet, sådan som englene havde sagt. De fortalte englernes budskab, alle undrede sig over det, og Maria gemte ordene i sit hjerte.

Der var også de vise mænd, som drog op fra østerland for at finde den nyfødte jødiske konge. De kom til den romerske hersker Herodes, og han var lidt for interesseret i en nyfødt jødisk konge. Til sidst endte de i Betlehem hos barnet og tilbad det.

Alle de her nærmere omstændigheder kendte Josef og Maria. Omstændigheder, som tilsammen tyder på, at det lille barn i krybben var noget mere end et helt normalt barn. At det var Gud, som var kommet nær. Havde Josef og Maria så forstået det hele? Jeg tvivler. Måske glimt af det, men ikke helt.

Et andet og mere relevant spørgsmål er: Har vi forstået det? Har vi forstået, hvilke konsekvenser julenat bør få for, hvad vi tænker om Gud?

Ja, hvad tænker vi om Gud? Hvor er han?

Der er tendenser til, at vi forstår det med os og Gud på en af følgende to måder.

Den første måde er, at Gud er fjern. Gud er langt væk. Han er ikke en, som har noget med vores dagligdags liv at gøre. Han er i sin dimension, vi er i vores dimension. Vi passer hver vores. Det kan være en grundopfattelse af Gud, som kan være svær at drive ud af sjæl og sind. Det kan der være mange årsager til, måske har vi faktisk ikke lyst til, at Gud virkelig skal være tæt på og have en mening om vores liv her og nu. Eller måske tør vi ikke tro på, at Gud faktisk interesserer sig for, hvad der sker i vores liv, fra det allermindste næsten ligegyldige til de største stunder.

Den opfattede kan stamme mange steder fra. F.eks. fra vores opvækst, eller andre menneskers forestillinger om Gud, som vi har overtaget. Eller den kan stamme fra, at vi har oplevet perioder, hvor vi længtes efter Guds indgreb i vores liv, men det virkede ikke til, at han greb ind, han virkede tavs og svarede ikke på vores bøn.

Én ting er sikkert, opfattelsen af Gud som fjern stammer ikke fra juleevangeliet. For juleevangeliets klare budskab er, at Gud er kommet nær. Gud med os, Immanuel, som Jesus også blev kaldt. Gud er nær, Gud er med os, han er dybt interesseret i hvad og hvem vi er, hvad vi gør og hvordan vi lever vores liv. Det kan være skræmmende, men dybest set er det glædeligt og fyldt med trøst. Universets herre ønsker at være helt tæt på os, mig, dig, os alle. Helt tæt på. Barnet i krybben viser, hvor meget han var villig til at ofre for at opnå det mål.

Den anden måde, som vi kan forstå, misforstå, det med Gud og os, er ikke, at Gud er fjern, men at han er så tæt på, at det faktisk er mig selv, som er Gud. Det sker, når vi begynder at kalde hinanden for guddommelige eller guder, eller som en kendt modeekspert formulerede det i et foredrag, han turnerede med: ”Find din indre gudinde”.

Juleevangeliet lærer os, at Gud er tæt på os. Ikke ved at vi bliver til guder. Men ved at Gud, som noget andet end os, ønsker at være os helt nær. Juleevangeliets håb og trøst er også, at vi fritages fra at være guder. Det er der en anden, der gør langt bedre end os. Der er en anden, som langt bedre end os kan overskue det hele og klare alt. Der er en anden end os, som er perfekt og fejlfri. Der er en anden end os, som kan skaffe os den lykke og den glæde, som vi længes efter. Hvis ikke i det her liv, så i livet efter døden.

Der er én Gud, og han er hverken fjern eller er os mennesker selv, men han er kommet nær til os ved sin søn. Jesus, den nyfødte dreng, skulle blive verdens frelser, ja, han var allerede Guds søn, Messias, Kristus, og alle de højtidelige titler, som vi har i Bibelen om ham. Ingen titel er for meget. Ord slår ikke til. For han er Guds søn. Født lige her på vores jord.

Maria og Josef forstod først konsekvenserne efterhånden. Disciplene forstod det først hen af vejen. Vi forstår det heller ikke altid. Men der er noget helt grundlæggende forandret med Jesu fødsel. Gud er kommet helt tæt på, er blevet menneske og har gået i blandt os. Han kender til vores glæde. Han kender til vores sorg. Han kender til vores travle adventstid med forberedelser til jul. Han kender til overskud, glæde og fred. Han kender til stress over, om vi nu når at få bagt småkager nok og købt alle gaver. Hvis ikke du har det, så er det vist for sent nu, og du kan lige så godt tage det roligt... ☺

Gud kom nær. Det betyder at der er ikke nogen grund til at bede ”Gud, *kom nær*”, for Gud er allerede nær. At Guds søn kom til jord julenat betød nemlig ikke bare, at Gud var tæt på mennesker de godt 30 år, som Jesus levede på jord. Nej, det er han stadig. Efter at Jesu tid på jord var slut, sendte Gud i stedet sin ånd til os. Det skete pinsedag, og på grund af Guds ånd er Gud os stadig lige så nær, som han kom julenat. Gud er i verden. I vores verden. Og han ønsker at være helt tæt på hver enkelt af os, ja, han ønsker at bo i os. Og det vil han gøre, hvis vi giver ham lov.

For Gud ønsker, at vi hver især skal mærke den fred, som kom til jord julenat. Han ønsker, vi skal vide, at vi aldrig er alene. Gud ønsker vi skal vide, at han aldrig svigter os og forlader os. Han ønsker vi skal vide, at han altid vil følges med os ud i livet, hvad end der sker.

Det betyder ikke, at vi altid vil opleve det sådan. Det betyder ikke, at der altid vil være fred og fryd og glade dage, hvis vi giver Gud lov til at komme helt tæt på. Det betyder ikke, at vi altid mærker Guds fred. For Gud virker i det usynlige, og han virker i det, som er småt og skrøbeligt. Guds rige kom til jord i et lille barn, ikke i et mægtigt kongepalads. Det kom ikke på en måde, så alle blev overbeviste om det med det samme. Men det voksede stille frem indtil mange ikke kunne andet end sige: Det må være sådan, Jesus må være Guds søn.

Og sådan virker Guds rige stadig. I det usynlige og det stille, i det, som er skrøbeligt og småt. Og sådan vil det være, indtil Jesus en dag kommer igen i synlighed og styrke.

Men indtil da vil han være os helt nær ved sin ånd, han vil være helt til stede i vores verden. På grund af det, der skete julenat, må vi tænke anderledes om Gud. Gud er ikke kun i sin himmel langt borte, han kom til jord og er stadig på jord, helt tæt på os. Gud er ikke fjern, selvom han indimellem nok vil føles sådan. Men realiteten, virkeligheden, Guds virkelighed, er at han er os helt nær.

Må den realitet blive til erfaret virkelighed for os alle i det kommende år.

Kom, Jesus, vær vor hyttegæst,
hold selv i os din julefest!

Glædelig jul!